«رسالت» گزارش می‌دهد

«صنعت لاغری» شما را فریب می‌دهد!

گروه اجتماعی

آنچه امروز «صنعت» لاغری نام دارد، در تمام این سال‌ها کارش را باظرافت و از راه فروش میلیونی قرص‌ها، داروها، مکمل‌ها و دستگاه‌ها و دمنوش‌ها انجام داده و متقاضیان را از پیدا کردن روشی مؤثر و ارزان برای کاهش وزن منطقی و معقول، دور کرده است. این در حالیست که چاقی می‌تواند ناشی از یک مشکل داخلی باشد و قرار نیست برای همه نسخه‌ای واحد پیچید تا با مصرف دمنوش و داروی گیاهی، لاغری حاصل شود. با این حال نه فقط دمنوش که تنوع گسترده‌ای از جراحی‌ها و دستگاه‌ها وجود دارند که همگی در جهت تجارت پرسود لاغری تولید می‌شوند. همچنین باید انواع و اقسام رژیم‌های لاغری با اسامی عجیب و غریب را هم به این فهرست افزود که هرازگاهی در شکل و شمایلی تازه و با نامی جدید ارائه می‌شوند و سود قابل ملاحظه‌ای را نصیب فعالان این حوزه می‌کنند.

پیش‌تر گروهی از متخصصان طب سنتی درباره تأثیرگذاری داروهای گیاهی و دمنوش‌ها بر کاهش وزن هشدار داده‌اند، از جمله دکتر مینا موحد که در گفت‌وگو با «ایسنا» مطرح کرده است: «با توجه به این که چاقی می‌تواند علل بسیار زیادی داشته باشد، افرادی که مبتلا به این مشکل هستند حتما باید توسط پزشک ویزیت شده و علت آن تشخیص داده شود و بعد با کمک پزشک و رژیم غذایی، دارودرمانی و برخی اقدامات موضعی، گام به گام درصدد رفع مشکل خود برآیند؛ اما این که هر فردی بدون مشورت پزشک فقط به خاطر کاهش وزن یک نوع داروی گیاهی از پیش تعیین شده‌ای را مصرف کند، اصلا صحیح نیست. چه بسا یک دارویی که برای فردی بسیار مفید بوده برای فردی دیگر مضر باشد. نکته بسیار مهم و قابل توجه این است که داروهای گیاهی نیز همچون داروهای شیمیایی دارای عارضه هستند و می‌توانند تداخلاتی با داروهای شیمیایی که فرد استفاده می‌کند داشته باشند. بنابراین به هیچ عنوان نباید به صورت چشم بسته از داروهای گیاهی که در فضای مجازی تبلیغ می‌شود، استفاده کرد.»

عوامل اثرگذار روی چاقی

مبتنی بر آمار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی «۷۰ درصد ایرانیان به چاقی و اضافه وزن (۴۷ درصد اضافه وزن و ۲۳ درصد چاقی) مبتلا هستند و افزون بر آن، ۴.۵۰ درصد جمعیت کشور نیز از چاقی مفرط رنج می‌برند. ایران در رتبه ششم فهرست کشورهای چاق دنیا قرار دارد؛ آمریکا، عربستان، ترکیه، مصر و لیبی به عنوان رتبه‌های اول تا پنجم کشورهای چاق دنیا هستند و براساس آمارهای مرکز مدیریت بیماری‌های غیرواگیر وزارت بهداشت، چاقی از ۲۰ درصد در ۴۰ سال گذشته به ۷۰ درصد افزایش یافته است. اکنون اضافه‌وزن در بیش از ۲۰ درصد از جوانان شایع است و رتبه دختران و پسران ۱۹ ساله ایرانی در جدول اضافه‌وزن به ترتیب از ۹۶ و ۱۰۵ به رتبه‌های ۶۸ و ۸۱ رسیده است. همچنین میزان شیوع اضافه‌وزن در دختران از ۶ به بیش از ۲۶ درصد و در پسران از سه به ۲۴ درصد افزایش یافته است.»(۱)

مطالعات نشان می‌دهد دلیل چاقی ترکیبی از عوامل مختلف است که مهم‌ترین آن‌ها را می‌توان تولید غذا، تأثیر اجتماع، مصرف غذا، بیولوژی، محیط زیست، فعالیت‌های فردی و وضعیت روحی و روانی فرد دانست. نادره پورمخبر، کارشناس تغذیه در این زمینه می‌گوید: «زندگی شهری امروز مهم‌ترین عامل در چاقی و اضافه‌وزن است. با افزایش استفاده از تکنولوژی نیاز به فعالیت بدنی در دنیا کم و کمتر شده و این روش زندگی حتی برای کودکان هم می‌تواند آسیب‌رسان باشد. نتایج مطالعات نشان می‌دهد شهرنشینی باعث شده است مصرف روزانه انرژی توسط افراد ۳۰۰ تا ۴۰۰ کالری در روز تنزل یابد و سفر به محل کار با استفاده از خودروهای شخصی یا اتوبوس هم می‌تواند زمینه را برای مصرف ۲۰۰ کالری انرژی کمتر فراهم کند. رابطه وضعیت روانی افراد در دنیای امروز با غذا و مواد غذایی تغییر کرده است و دیگر خوردن غذا به معنای استفاده از ابزاری برای تأمین نیاز غذایی بدن نیست بلکه ابزاری است برای کاهش استرس یا پاداشی است در برابر موفقیت‌هایی که به دست می‌آورند. همچنین رابطه مثبت و معناداری بین شرایط خاص روانی افراد و چاقی وجود دارد که از جمله آن‌ها می‌توان تأثیر افسردگی و بیماری‌های روانی روی چاقی را نام برد.»

این کارشناس تغذیه عنوان می‌کند: «رابطه افراد با دوستان و میزان مصرف غذا در خارج از خانه هم عامل دیگری است که می‌تواند روی چاقی اثر داشته باشد. یک مطالعه نشان می‌دهد افرادی که وعده‌های غذایی خود را با دوستانشان صرف می‌کنند ۳۵ درصد بیشتر غذا می‌خورند و افرادی که سهم اعظم وعده‌های غذایی را خارج از منزل صرف می‌کنند ۳۰ درصد بیشتر از دیگر افراد به بیماری چاقی مبتلا می‌شوند. نکته مهم‌تر این که افرادی که دوستان چاق دارند و وعده‌های غذایی خود را با آن‌ها صرف می‌کنند ۵۷ درصد بیشتر احتمال ابتلا به بیماری چاقی را دارند. نکته دیگر این که در سال‌های اخیر تأمین هزینه‌های مواد غذایی ساده‌تر شده است و این روند سبب شده مردم بیشتر برای خرید مواد غذایی توانایی مالی داشته باشند.»

پورمخبر در ادامه با تأکید بر سهم مصرف غذاهای ارزان و سیرکننده در بروز بیماری چاقی می‌گوید: «نگرشی علمی در مورد دلایل بروز چاقی و اضافه وزن در کشورهای مختلف نشان می‌دهد، در کشورهایی که مدیریت اقتصادی قوی وجود ندارد و فقر گسترده شده، به دلیل نارسایی درآمدی، افراد صرفا به دنبال پر کردن شکم خود هستند، بنابراین مصرف غذا به سمت مواد ارزان و سیرکننده میل کرده و سفره مردم فقیر از ریزمغذی‌ها خالی شده و عمدتا به سمت مصرف کربوهیدرات‌ها رفته است. با افزایش چاقی و اضافه وزن در مردم یک جامعه، به خودی خود بیماری‌های جانبی رشد می‌کنند و افراد کیفیت و چالاکی خود را از دست می‌دهند. از سویی عمده درآمدهای حداقلی باید صرف تأمین دارو و حوزه سلامت شود. در گذشته تصور بر این بود که اغنیا و ثروتمندان افرادی چاق و دارای اضافه وزن هستند و اساسا این تیپ ظاهری نمایشی از دارایی و ثروت افراد بود و از سویی ظاهر لاغر و فرد چارسوء تغذیه گویی نماد مردم فقیر و ناتوان در تأمین مایحتاج زندگی محسوب می‌شد اما اکنون این نگرش تا حدود بسیار زیادی تغییر کرده است. افراد دیگر از روی ظاهر قابل شناسایی نیستند بلکه این سیاست دولت‌ها و ساختارهاست که می‌تواند سیمایی از صورت ظاهری مردم و برنامه‌ریزی مدیریتی آن‌ها را نشان دهد. سیاستگذاری‌ها اکنون به سمت و سویی رفته که حتی سبک زندگی افراد را نیز دربرمی‌گیرد. بنابراین با رویکردهایی که سیاستگذاران در پیش می‌گیرند می‌توانند کیفیت زندگی و سلامت افراد را ارتقا دهند و با این افزایش کیفیت، راندمان اقتصادی نیز افزایش یابد. اما در این میان بسترسودجویی نیز فراهم شده و گروهی با تبلیغات فریبکارانه در فضای مجازی، افراد را به خرید دمنوش‌های لاغری برای کاهش وزن چشمگیر در کوتاه‌مدت ترغیب می‌کنند که در بسیاری از مواقع برای مصرف کنندگان عوارض جدی و جبران‌ناپذیری به همراه دارد.»

این کارشناس تغذیه با بیان این که برای درمان چاقی‌های مفرط، وزن به یکباره کم نخواهد شد، بیان می‌کند: «از نکات عجیبی که در مزایای دمنوش‌ها تبلیغ می‌شود این است که بدون ورزش کاهش وزن خواهید داشت. اما این اظهارات درست نیست، چطور ممکن است از کالری‌های دریافتی شما کم نشود و لاغر شوید؟ درست مثل باورهای قدیمی مادربزرگ‌هایی می‌ماند که نمی‌توانستند از وسوسه چلوکباب زعفرانی در بروند و بعد از آن یک استکان آب غوره سر می‌کشیدند که چربی‌ها را بشوید! به شکل کلی، ورزش و تحرک بدنی یا همان چیزی که به آن افزایش کالری دریافتی می‌گویند، یکی از ارکان اصلی کاهش وزن به شمار می‌آید، به خصوص در مورد کاهش وزن‌های بالای ۱۰ کیلوگرم که افتادگی عضلات و یا چین و چروک‌های پوستی عارض می‌شود. توجه به این نکات می‌تواند دست سود جویان را رو کند. فردی که می‌خواهد وزن کم کند، نمی‌تواند بدون هیچ رنجی به مقصود برسد و این کار مثل هروروش موفق دیگری سختی‌هایی دارد که بارسیدن به هدف هموار می‌شود بنابراین همین که خیال شما را راحت کنند و بگویند هیچ کاری نکنید، هیچ سختی هم نکشید و به یکباره به هدف برسید یعنی یک جای کار می‌لنگد. باتمام این تفاسیر نمی‌خواهم بگویم این تبلیغات سراسر دروغ و کلاهبرداری و شیادی است. همیشه نکته اینجاست که در کنار یک حقیقت، هزار دروغ هم به خورد ما می‌دهند.»

> **آنچه امروز «صنعت» لاغری نام دارد، در تمام این سال‌ها کارش را با ظرافت و از راه فروش میلیونی قرص‌ها، داروها، مکمل‌ها و دستگاه‌ها و دمنوش‌ها انجام داده و متقاضیان را از پیدا کردن روشی مؤثر و ارزان برای کاهش وزن منطقی و معقول، دور کرده است**

دروغی به نام لاغری با دستگاه

امانه فقط دمنوش که تنوع گسترده‌ای از داروها، جراحی‌ها و دستگاه‌ها و همچنین رژیم‌های درمانی در همین جهت وجود دارند که تنها هدفشان کسب سود است.

سازمان غذا و دارو نیز در بیانیه‌ای نسبت به تبلیغات اغراق‌آمیز برخی مراکز غیرمجاز هشدار داده و تأکید کرده است که هرگونه استفاده از دستگاه‌های پزشکی باید تحت نظارت پزشک متخصص و در مراکز دارای مجوز انجام شود.

این در حالی است که هر روز بر تعداد تبلیغات دستگاه‌های لاغری افزوده شده و از وسایل جدیدی رونمایی می‌شود که طبق گفته مبلغانشان می‌توانند در یک یا چند جلسه بدون استفاده از هیچ ابزار دیگری به راحتی کاهش وزن داشته باشید. اما مطابق اظهارات سیدمهدی موسوی‌زاده فوق تخصص جراحی پلاستیک، ترمیمی و سوختگی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر «با توجه به این که در ایران نظارت‌های دقیقی بر استفاده از این دستگاه‌ها وجود ندارد و تبلیغات آن‌ها در رسانه‌ها بسیار گسترده است، زمینه برای سوءاستفاده از مشتریان فراهم می‌شود و افراد غیرمتخصص و کسانی که به دنبال سود سریع هستند، به راحتی می‌توانند این دستگاه‌ها را بدون مجوزهای لازم و زیر نظر نهادهای معتبر پزشکی، به فروش برسانند.»

مجید حاجی فرجی، صاحب‌نظر در حوزه تغذیه نیز عنوان می‌کند: «دستگاه‌هایی که از آن‌ها به عنوان دستگاه‌های لاغری نام می‌برند، دستگاه‌های کاهش سایز هستند و در جامعه به آن‌ها دستگاه لاغری می‌گویند. این دستگاه‌ها می‌توانند به همراه رژیم غذایی و همچنین ورزش‌های منظم، موجب رفع چاقی موضعی شوند. هیچ دستگاهی نمی‌تواند به طور معجزه‌آسا چربی‌های بدن را از بین ببرد، بدون این که فرد درگیر تغییرات اساسی در سبک زندگی خود نشود. این دستگاه‌ها ساخته شده‌اند که چاقی‌های موضعی که راه حل دیگری برای رفع آن‌ها نیست را رفع کنند و کاربرد دیگری قرار نیست داشته باشند. این دستگاه‌ها تنوع بسیار بالایی دارند و در انواع مختلف در بازار تجهیزات پزشکی وجود دارند، ولی شیوه عملکرد همه آن‌ها تقریبا یکسان است. این موضوعاتی که گفته می‌شود می‌توان با دستگاه‌های لاغری همه چربی‌های اضافه را از بین برد و بین ۲۰ تا ۳۰ کیلو کاهش وزن داشته باشید، همه تبلیغات است و عملا امکان پذیر نیست. بدون تردید دستگاه‌های لاغری که این روزها در بازار زیاد شده‌اند و به تبلیغات گسترده‌ای رسیده‌اند، بیشتر جنبه‌های تجاری و تبلیغاتی دارند و بر مبنای علمی اثبات شده نیستند. درحقیقت، بسیاری از این دستگاه‌ها ادعا می‌کنند که می‌توانند چربی‌ها را بدون نیاز به ورزش یا رژیم غذایی کاهش دهند، ولی باید بدانیم که این روش‌ها به طور علمی و پزشکی اثبات نشده‌اند.»

این صاحب‌نظر در ادامه می‌گوید: «همه این دستگاه‌ها یا به صورت تهاجمی یا غیرتهاجمی عمل می‌کنند. دستگاه‌های تهاجمی تنها برای زمانی است که نیاز است فرد جراحی کند. در این دستگاه‌ها باید دقت کرد که چه کسی از آن استفاده می‌کند. فرد مورد نظر باید جراح باشد و در کار خود مهارت داشته باشد. اگر جراح نتواند درست کار را انجام دهد ممکن است مشکلاتی برای فرد ایجاد شود. این دستگاه‌ها مخصوص متخصصان جراحی است و متخصصان تغذیه نمی‌توانند از آن‌ها استفاده کنند. انواع غیرتهاجمی نیز شامل مدل‌های متفاوتی است. معروف‌ترین آن‌ها دستگاه‌های LPG است. این دستگاه‌ها روی قسمت‌های نرم بدن مانند شکم، ران و باسن تأثیر دارند. این دستگاه‌ها با مکش کمک می‌کنند که متابولیسم سلول‌های چربی افزایش یابد. تجمع سلول‌های چربی شکسته شده و بدن فرم بهتری به خود می‌گیرد. جریان خون در آن ناحیه نیز افزایش یافته و موجب از بین رفتن چربی‌های زائد آن ناحیه می‌شود. با این دستگاه‌ها مشکلات ساختاری را نیز می‌توان حل کرد. نوع دیگر این دستگاه‌ها «اولترا سونیک» است. این دستگاه‌ها موجب از بین بردن چربی‌های تجمع‌یافته زیر پوست می‌شوند و موجب می‌شوند جریان خون در این ناحیه افزایش یابد. معمولا عوارض خاصی ندارد و ممکن است تنها موجب التهاب موضعی شود که قابل رفع است. دستگاه دیگر RF است که با ایجاد میدان مغناطیسی کار می‌کند. این دستگاه باید زیر نظر متخصص تغذیه یا جراح استفاده شود و نیاز است در استفاده از آن دقت زیادی شود. این دستگاه می‌تواند اثرات سوئی برای زنان باردار و شیرده داشته باشد.»

حاجی فرجی تصریح می‌کند: «عده‌ای در تبلیغات خود می‌گویند تضمین ۱۰۰ درصد برای لاغری دارند درحالی که هیچ دستگاهی تضمین ندارد و نمی‌توان با اطمینان گفت که می‌تواند کارمورد نظر را درست انجام دهد. در بیشتر تبلیغات نیز عنوان می‌شود بدون نیاز به رژیم غذایی و ورزش می‌توان تنها با این دستگاه‌ها لاغر شد در حالی که همه این هاتبلیغات است و ممکن نیست بتوان بدون رژیم غذایی این مشکلات را حل کرد. اگر هم چربی‌ها از بین بروند، بعد از مدت کوتاهی بازمی‌گردند. نکته دیگری که در تبلیغات زیاد به چشم می‌خورد غیرقابل بازگشت بودن چربی‌ها است. این موضوع نیز یک دروغ است و شما از هر دستگاهی که استفاده کنید، بازهم ممکن است این چربی‌ها بازگردند و نمی‌توان از دست آن‌ها به این سادگی، راحت شد.»

پیش‌ترمسئول اداره کارشناسی تجهیزات پزشکی سازمان غذا و دارو نیز به رسانه‌ها گفته بود: «برخی از دستگاه‌های لاغری که در بازار وجود دارد، دارای مجوز از سازمان غذا و دارو است و با همین مجوز نیز وارد کشور شده‌اند، برخی دستگاه‌ها نیز برای مدتی مجاز اعلام شده و ورود آن‌ها به کشور مشکلی ندارد که می‌توانند سلول‌های چربی را کاهش دهند و این موضوع به اثبات رسیده است. اما در استفاده از همه این دستگاه‌ها باید توجه داشت که نقش مکمل را ایفا می‌کنند و نمی‌توانند به تنهایی موجب کاهش سایز شوند. ادعاهای زیادی برای این دستگاه‌ها وجود دارد. برخی مدعی هستند که در یک جلسه و بدون هیچ مشکلی می‌توانند سایز را کاهش دهند. مردم درصورتی که چنین تبلیغات غیرمعقولی را مشاهده کردند، به هیچ‌عنوان اطمینان نکنند و سمت چنین افرادی نروند چراکه چنین موضوعی اصلا امکان‌پذیر نیست.»

مسئول اداره کارشناسی تجهیزات پزشکی سازمان غذا و دارو سال گذشته عنوان کرده بود: «تنها متخصصان در حوزه‌های خاصی حق استفاده از این دستگاه‌ها را دارند و هرکسی نمی‌تواند از آن‌ها استفاده کند. استفاده از اینگونه وسایل در باشگاه‌های بدن‌سازی و آرایشگاه‌های زنانه غیرقانونی است و مردم باید این موضوع را مدنظر داشته باشند. از سوی دیگر راه‌هایی وجود دارد که مردم می‌توانند متوجه شوند وسیله‌ای که استفاده می‌شود، دارای مجوز است یا به صورت قاچاق وارد شده است. هنگام مراجعه به مرکزی که از این دستگاه‌ها استفاده می‌کنند می‌توان نام دستگاه و سریال آن را ثبت و از سازمان غذا و دارو استعلام کرد. اگر موارد استفاده غیرقانونی آن‌ها نیز دیده شد، افراد می‌توانند مورد را با سازمان غذا و دارو در میان بگذارند. پس از بررسی، این افراد به مقام قضائی معرفی می‌شوند. این وظیفه مردم است که تبلیغات و استفاده‌های نامتعارف این وسایل را به ما اطلاع‌رسانی کنند.»

دروغ‌هایی که نباید هرگز باور کرد

بدون تردید کاهش وزن یک روال تدریجی، منظم و مشخص دارد و براساس افزایش وزن، شرایط بیمار، بیماری‌های زمینه‌ای و بسیاری از عوامل دیگر میزان کاهش وزن تعریف می‌شود اما همواره افراد برای کاهش وزن به روش‌های غیراصولی متوسل می‌شوند. در این مسیر، نه تنها شایعات و اطلاعات غلط بیداد می‌کند، بلکه اطلاعات متناقض زیادی وجود دارد که افراد را گمراه می‌کند. نسترن فرخی، کارشناس و صاحب‌نظر در حوزه تغذیه، مواردی را که نباید در پروسه کاهش وزن باور کرد، تشریح می‌کند.

او به «ما» می‌گوید: «برخی مدعی‌اند که می‌توان چربی یک ناحیه را هدف گرفت و تنها همان نقطه را لاغر کرد اما لاغر کردن قسمت‌هایی از بدن توسط رژیم‌های خاص غذایی یا روش‌های دیگر یک دروغ بزرگ است، در واقعیت میزان چربی سوزی به متابولیسم بدن و سطح کلی تناسب اندام بستگی دارد، به همین دلیل است که به جای لاغر کردن قسمت‌های خاصی از بدن، تمرکز باید روی کاهش چربی در کل بدن باشد. تمرینات ورزشی بهترین راه برای از دست دادن چربی و رشد عضلات برای قدرت، استقامت و تناسب اندام است. یکی دیگر از مواردی که به اشتباه مطرح شده، این است که برای لاغری باید چربی‌ها و کربوهیدرات‌ها را از رژیم غذایی حذف کرد. در حالی که اسم چربی‌ها و کربوهیدرات‌ها بد در رفته چون مصرف زیاد چربی‌های اشباع، چربی‌های ترانس و کربوهیدرات‌های ساده با افزایش وزن، کلسترول بالا، چاقی و حتی بیماری‌های قلبی ارتباط دارد. اما چربی‌ها و کربوهیدرات‌ها نقش‌های دیگری هم دارند و بعضی از آن‌ها در کاهش وزن سالم نقش مهمی ایفا می‌کنند. از جمله اسیدهای چرب اشباع نشده (MUFA) و اسیدهای چرب اشباع نشده (PUFA) مانند امگا ۳ و امگا ۶ و کربوهیدرات‌های پیچیده مانند غلات کامل و منابع فیبر غذایی مانند میوه‌ها و سبزیجات که مصرف آن‌ها برای سلامت ضروری است.»

این کارشناس در مورد این که برخی تصور می‌کنند، پیروی از یک رژیم خاص به لاغری منجر می‌شود، توضیح می‌دهد: «اکثر رژیم‌های غذایی قادر نیستند به لاغری پایدار و کاهش وزن دائمی افراد کمک کنند. این موضوع دو دلیل اصلی دارد: اول این که روند رژیم غذایی به‌ندرت مفید یا متعادل است و دوم این که بدن هر فردی متفاوت است و به اینگونه رژیم‌ها واکنش متفاوتی نشان می‌دهد. بنابراین به جای پیروی از یک رژیم غذایی جدید و مرسوم، باید با متخصص تغذیه مشورت کرد و رژیم غذایی‌ای مناسب با بدن خود تهیه نمود. از طرفی هرگز نباید به مواد غذایی که روی آن‌ها عبارت رژیمی یا بدون چربی نوشته شده است، اعتماد کرد. به جای اعتماد کورکورانه به این برچسب‌ها باید فهرست مواد تشکیل دهنده و مغذی آن محصول را بخوانید. ممکن است در این فهرست چشمتان به مواد شیرین و فرآورده‌های مصنوعی‌ای بخورد که همگی در افزایش وزن تأثیر گذارند.»

پی‌نوشت:

۱- استناد بر آمار وزارت بهداشت که در نورنیوز منتشر شده است

میزخبر

تصویب شکل‌گیری شبکه تشکل‌های اجتماعی در بحران

معاون وزیر و رئیس سازمان امور اجتماعی کشور از تصویب شکل‌گیری تشکل شتاب (شبکه تشکل‌های اجتماعی در بحران) خبر داد و گفت: اگر تشکل شتاب تا هفته آینده راه‌اندازی شود، دوستان در برنامه خود دارند که مانورهای بحران نیز به صورت آزمایشی برگزار کنند تا حین مانور آموزش‌ها داده شود.

به گزارش ایسنا، سید محمد بطحایی در چهارمین نشست هم‌بستگی اجتماعی و دفاع ملی با عنوان «نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در دفاع میهنی، موانع و بایسته‌ها»، با اشاره به انسجام اجتماعی و مشارکت‌های اجتماعی، اظهار کرد: انبوهی از مسائل و موانع برای استفاده از ظرفیت‌های عظیم مشارکت‌های مردمی و تشکل‌های مردمی جلوی پای ماست.

وی افزود: آگاهی جامعه و فرهنگسازی در جامعه نسبت به تشکل‌های مردمی پایین است و تعداد زیادی از مردم کشور با این ظرفیت آشنا نیستند؛ چه بسا خودشان تمایل به مشارکت در حد وسع خود دارند، اما با این ظرفیت آشنایی ندارند. از سوی دیگر حمایت‌های مالی و حقوقی از تشکل‌ها صورت نمی‌گیرد.

بطحایی با اشاره به این که در میان انبوهی از این مسائل قرار داریم و به نظر باید فعلا دو کار را در اولویت قرار دهیم، تصریح کرد: در سازمان امور اجتماعی این دو را در دستور کار قرار دادیم؛ اول این که موانع اداری و قانونی را تا جای امکان کاهش دهیم. این اولین تلاشی است که به صورت نظام‌مند در حال پیگیری آن هستیم.

معاون وزیر کشور همچنین بر تشکیل شبکه و سامانه مشترک میان تشکل‌ها جهت آشنایی مردم با تشکل‌ها و همچنین ظرفیت شناسی تشکل‌ها با یکدیگر و اشتراک‌گذاری تجارب تشکل‌ها با یکدیگر تأکید کرد.

علاوه بر این معاون وزیر کشور نیز اعلام کرد که یک تشکل به نام شتاب (شبکه تشکل‌های اجتماعی در بحران) به تصویب رسیده است که اصلی‌ترین مأموریت آن این است که ظرفیت‌های مختلف را شناسایی کرده و به صورت آبشاری در استان‌ها و شهرستان‌ها یکدیگر را بشناسند و خود تشکل‌ها آن را راهبری کنند. اگر تشکل شتاب تا هفته آینده راه‌اندازی شود، دوستان در برنامه خود دارند که مانورهای بحران نیز به صورت آزمایشی برگزار کنند تا حین مانور آموزش‌ها داده شود.

علی ربیعی دستیار اجتماعی رئیس جمهور نیز با بیان این که هدف رژیم اسرائیل، فروپاشی جامعه ایران و برهم زدن نظم و انسجام اجتماعی و ایجاد هرج و مرج بوده است، اظهار کرد: نهادهای مدنی به‌عنوان یکی از ابزارهای مهم دفاع میهنی است.

وی تأکید کرد: جنگ نقش‌ها را با بازآفرینی می‌کند. جایگاه‌های نهادی را بازنمایی می‌کند و حتی معیار سنجش‌های فردی را. در این بازآفرینی نقش‌ها، یکی از مهم‌ترین بخش‌هایی که باید بازنگری شود، نسبت حاکمیت با نهادهای مدنی است. ما نیازمند یک نوع بازنگری و سازوکار جدید و دادن اعتبار به سازمان‌های مردم‌نهاد با توجه به تجارب به دست آمده، هستیم.

کمبود سرانه فضای آموزشی در ۱۹ منطقه آموزشی کشور

معاون فنی و نظارت سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور با بیان این که در ۱۹ منطقه آموزشی کشور با کمبود سرانه فضای آموزشی روبه‌رو هستیم که انتظار می‌رود در طرح نهضت مدرسه‌سازی این کمبودها برطرف شود گفت: در کشور ۷۲۰۰ پروژه مدرسه‌سازی در حال احداث است که عمده این پروژه‌ها با مشارکت مردم اجرایی می‌شود. نهضت ملی مدرسه‌سازی با هدف توسعه عدالت آموزشی و با مشارکت همه مردم انجام می‌شود که در بیشتر استان‌ها خیرین و گروه‌های مردمی جهت مشارکت پای کار آمده‌اند ادامه داد: رئیس جمهور در دو محور توسعه فضاهای آموزشی، تأمین تجهیزات مورد نیاز و نیز کیفیت‌بخشی نظام آموزشی به آموزش و پرورش توجه جدی دارد.

عبداللهی با بیان این که در راستای طرح نهضت توسعه عدالت در فضاها و تجهیزات آموزشی و تربیتی با مشارکت مردم، استانداران موظفند مطابق دستور رئیس جمهور پیگیر مسئله نهضت در سطح استان باشند گفت: این نهضت به تنهایی یک نهضت مدرسه‌سازی نیست، بلکه یک نهاد اجتماعی برای حل مسئله در سطح کشور است. همه معاونت‌های وزارت آموزش و پرورش در این راستا پای کار هستند و باید در کنار گفتمان‌سازی، کار عملیاتی نیز انجام شود.

وی از تشکیل بیش از ۷۲۰۰ گروه در شبکه شاد برای پیگیری این نهضت خبر داد و افزود: تأکید بر تقویت قرارگاه‌های جهادی در سطح استان‌ها باید در اولویت باشد. کاهش تراکم کلاس از طریق الحاق و توسعه کلاس‌های جدید و فضاهای جانبی، مکان‌یابی و بازتخصیص فضا با حضور مدیرکل آموزش و پرورش و نوسازی مدارس در سطح استان‌ها به جدیت پیگیری و تا زمان حصول نتیجه دنبال می‌شود.

معاون فنی و نظارت سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور با اشاره به طرح شهید عجمیان در جهت بهسازی و شاداب‌سازی مدارس در مهرماه سال جاری تأکید و ابراز امیدواری کرد با تلاش مردمی و جهادی، گامی مهم در مسیر توسعه عدالت آموزشی در کشور سربلندی فرزندان این مرز و بوم برداشته شود.

هفتاد هزار هکتار کانون فرسایش بادی در تهران

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان تهران با بیان این که حدود ۱۰۵ هزار هکتار از مجموع اراضی ملی استان تهران را اراضی بیابانی تشکیل می‌دهند، گفت: تقریبا ۷۰ هزار هکتار از این اراضی در کانون بحران فرسایش بادی قرار گرفته است.

به گزارش ایسنا، پدیده گردوغبار طی سال‌های اخیر، بخش قابل توجهی از کشور را تحت تأثیر قرار داده است. در این میان، استان تهران نیز از این مسئله در امان نبوده و مناطقی مانند ملارد، ورامین و پاکدشت، به ویژه در نواحی با شرایط بیابانی، در معرض تهدید گردوخاک قرار گرفته است.

کارشناسان با اشاره به این که تهران حالا چند سال خشک را از سر گذرانده است معتقدند که عوامل طبیعی مانند شرایط اقلیمی، خشکسالی، افزایش دما، کاهش میزان بارندگی، افزایش تبخیر سالانه و... خود زمینه‌ساز ایجاد گردوغبار است و عوامل انسانی نیز در کنار عوامل طبیعی این شرایط را ایجاد و تشدید می‌کند. بهره‌برداری نادرست از منابع طبیعی، استفاده بیش از ظرفیت از مراتع، تخریب‌های غیراصولی، برداشت‌های بی‌ضابطه از معادن، بی‌توجهی به ملاحظات منابع طبیعی در اجرای پروژه‌ها و... از جمله مواردی است که در بروز و گسترش گردوغبار نقش دارد.

میرحامد اختری در گفت‌وگو با ایسنا اقدامات انجام شده در حوزه منابع طبیعی و آبخیزداری استان تهران را شرح داد و اظهار کرد: پدیده گردوغبار در سال‌های اخیر بخش عمده‌ای از کشور ما را تحت تأثیر قرار داده است؛ استان‌های غربی و جنوب غربی با چالش‌های بسیار جدی مواجه است. استان تهران نیز به‌ویژه شهرستان‌هایی مانند ملارد، ورامین، پاکدشت، شهریار و پیشوا که بیشتر ماهیت بیابانی گرفته‌اند، تأثیرپذیرفته‌اند.

وی با اشاره به تهدید ذرات گردوغبار برای سلامت شهروندان و جوامع محلی ساکن در اطراف کانون‌های گردوغبار تأکید کرد: مجموع اراضی ملی استان تهران، حدود یک میلیون هکتار است که از این میزان، حدود ۱۰۵ هزار هکتار را اراضی بیابانی تشکیل می‌دهد. این میزان تقریبا معادل ۸ درصد از کل مساحت استان است. از این ۱۰۵ هزار هکتار نیز تقریبا ۷۰ هزار هکتار در محدوده فرسایش بادی قرار دارد.

وی افزود: در مطالعات سال ۱۳۹۸ سطوح بیابانی استان تهران، حدود ۱۴۳.۵ هزار هکتار اعلام شده بود.

اختری در پایان گفت: مطالعات جدید نشان می‌دهد که حدود ۶۲ هزار هکتار اراضی تحت تأثیر فرسایش بادی قرار دارند. فرسایش بادی یکی از عوامل اصلی ایجاد گردوغبار در استان است که با دلایل طبیعی و انسانی به وجود می‌آید.

بحران مدیریت در بحران‌ها

رئیس سازمان نظام پزشکی با بیان این که به عملکرد کشور، مردم، نیروهای مسلح، تیم ملی سلامت و... در جنگ ۱۲ روزه افتخار کرده و احساس غرور می‌کنیم، در عین حال گفت: فرصت خوبی در دل این جنگ تحمیلی نهفته است تا مجلس، دولت و دلسوزان به شکل فوری و منطبق بر علم روز دنیا و نیازهای کشور، برای تشکیل یک ساختار قدرتمند مدیریت حوادث و بلایا در کشور زیر نظر رئیس جمهور، اقدامی ملی انجام دهند.

دکتر محمد رییس‌زاده در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به افتخارآفرینی کشور، مردم، نیروهای مسلح، تیم ملی سلامت و... در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، گفت: این جنگ ۱۲ روزه علی‌رغم خسارات نیروی انسانی و ساختاری و شهادت جمعی از هم‌وطنانمان، اما در دل خود فرصت‌هایی نیز دارد و اگر از فرصت‌ها و تجربیات این جنگ به خوبی استفاده نکنیم، دچار خسران شده‌ایم؛ به معنای آن که آسیب‌ها را تحمل کرده‌ایم اما فرصت‌ها را از دست داده‌ایم.

وی در این باره افزود: یکی از بهترین فرصت‌هایی که در دل این جنگ ۱۲ روزه وجود دارد، فرصت بازنگری اساسی در خصوص چگونگی مواجهه با حوادث و بلایاست؛ چه حوادث دست‌ساز بشر مانند جنگ‌ها و چه حوادث طبیعی مانند سیل و زلزله و غیره. تجربه جنگ اخیر نشان داد که برای مقابله با بحران‌ها و مدیریت بحران‌ها در کشور، برخی قوانین ناقص و ساختارها نارساست.

رئیس کل سازمان نظام پزشکی با بیان این که دو سازمان پدافند غیرعامل و سازمان مدیریت بحران، مشخصا متولی مقابله و مدیریت بحران‌ها در کشور هستند؛ گفت: متأسفانه وضعیت فعلی این دو سازمان به لحاظ قوانین و جایگاه آن‌ها پاسخگوی نیازهای مردم و کشور در شرایط بروز بحران و حوادث نیست.

رییس‌زاده ادامه داد: نظر اکثر صاحب‌نظران مدیریت حوادث و بلایا در مورد این دو سازمان که یکی عمدتا در حوزه حوادث دست‌ساز بشر و دیگری در حوزه بلایای طبیعی فعالیت دارند، آن است که طبق تجربه دنیا، در یک دیگر اداغام شوند و سازمانی زیر نظر رئیس جمهور تشکیل شود که هم جایگاه لازم را برای هماهنگ کردن ارگان‌ها و سایر نهادها و وزارتخانه‌ها داشته باشد و هم بتواند هر دو موضوع را با یکدیگر مدیریت کند.

وی در این باره افزود: در شرایط فعلی از آنجا که سازمان مدیریت بحران در ذیل یک وزارتخانه است، در زمان بروز بلایا و حوادث جایگاه هماهنگی سایر دستگاه‌ها را ندارد و حتی بعضا از آن تمکین نمی‌شود. سازمان پدافند غیرعامل نیز از آنجا که زیرنظر نیروهای مسلح است، دستش برای ورود کامل به حوادث چندان باز نیست. به این دو دلیل و طبق نظر صاحب نظران و باتوجه به این که چندین دوره مسئول برگزاری کنگره سلامت در بلایا بوده‌ام، معتقدم که فرصت بی‌نظیری در این جنگ ۱۲ روزه نهفته است تا مجلس، دولت و دلسوزان به شکل عاجل، فوری و منطبق بر علم روز دنیا و نیازهای کشور و فارغ از مصلحت‌های گروهی و فردی، برای تشکیل یک ساختار قدرتمند مدیریت حوادث و بلایا در کشور و زیر نظر رئیس جمهور، اقدامی ملی انجام دهند.

رییس‌زاده در این باره ادامه داد: چرا که عمده مشکل ما در مدیریت بحران، بحران مدیریت‌ها است و مدیریت منسجم در بحران‌ها نداریم؛ در حالی که یک سیستم فرماندهی یکپارچه برای مدیریت حوزه‌های مختلف، از خبررسانی و رسانه گرف